

Dosarul nr. 2ra-1512/22

2-17110051-01-2ra-18102022

Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul central, Judecător – V. Pîslariuc

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, Judecători – M. Guzun, A. Malii, V. Mihaila

Î N C H E I E R E

23 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, Judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Tamara Chișca- Doneva
Mariana Pitic

examinând admisibilitatea recursului declarat de Malai Sergiu, prin intermediul avocatului Căpățînă Ion,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de OCN ÎCS "Express Leasing & Microcredit" SRL către Malai Sergiu și Malai Anastasia cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2022, prin care a fost menținută hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul central, din 29 septembrie 2021,

c o n s t a t ă :

La 03 iulie 2017, OCN ÎCS "Express Leasing & Microcredit" SRL a depus cerere de chemare în judecată către Malai Sergiu și Malai Anastasia cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii s-a indicat că, în baza contractului de împrumut nr. MA/13/H70 din 09 august 2013, OCN ÎCS "Express Leasing & Microcredit" SRL i-a acordat lui Malai Sergiu, un împrumut în sumă de 4 808, 78 dolari SUA, cu termenul de rambursare până la 19 august 2016.

În vederea asigurării rambursării împrumutului acordat, a dobânzilor și altor plăți aferente, prin contractul de gaj nr. MA/13/H70-G din 09 august 2013 a fost constituit gajul în privința autoturismului de model Xxxxx la valoarea de gaj în sumă de 4 808,78 dolari SUA.

La aceeași dată, între OCN ÎCS "Express Leasing & Microcredit" SRL și Malai Anastasia, a fost încheiat contractul de fidejusiune nr. 1388/2013/MAL/MAL, prin care aceasta și-a asumat obligația de a achita integral datoriile lui Malai Sergiu, față de compania de leasing în cazul neexecutării la timp a obligațiilor de plată conform contractului de împrumut.

În continuare, reclamanta a menționat că Malai Sergiu a încălcat condițiile contractului de împrumut, fapt ce a constituit temei pentru inițierea procedurii de executare silită a obligațiilor și urmărirea bunului gajat, iar în acest sens, la 11 februarie 2015, pârâtului i-a fost expediat preavizul de exercitare a dreptului de gaj.

Astfel, în baza Actului de transmitere benevolă a obiectului gajului din 20 februarie 2015, Malai Sergiu a transmis în posesiunea creditorului gajist, autoturismul de model Xxxxx, în scopul acoperirii datoriilor apărute în baza contractului de împrumut.

Ulterior, autoturismul a fost examinat de către SRL "Inter-CB", iar potrivit raportului

de evaluare nr. 031 din 27 mai 2016, valoarea de piață a autoturismului a fost estimată la suma de 58 000 lei, prețul de vânzare forțată fiind stabilit la suma de 43 000 lei.

Astfel, în temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr. 0016/2017/SIM/EXP din 16 martie 2017, autoturismul Xxxxx a fost comercializat la prețul de 2 200 Euro (echivalentul 46 640 lei sau 2 355, 56 dolari SUA).

Totodată, la situația din 16 martie 2017, datoria conform contractului de împrumut cu dobândă nr. MA/13/H70 din 09 august 2013, constituia suma de 7 131, 99 dolari SUA, care era compusă din: 3 753, 68 dolari SUA – datorii restante; 3 378, 31 dolari SUA – penalitatea pentru 180 de zile și; 9 149, 75 lei – testare tehnică (375 lei), evaluarea bunului preluat în posesiune (660 lei), înregistrarea preavizului (386 lei), cheltuieli pentru combustibil (78 lei) și cheltuieli de parcare (7 650 lei).

În context, reclamanta a specificat că din suma de 46 640 lei, obținută din vânzarea bunului gajat, primele au fost stinse cheltuielile suplimentare rezultate din exercitarea gajului în mărime de 9 149, 75 lei și penalitatea în mărime de 1 893, 45 dolari SUA.

Prin cererea de concretizare din 14 septembrie 2020, OCN ÎCS “Express Leasing & Microcredit” SRL și-a micșorat pretențiile din acțiune și a solicitat, încasarea în mod solidar de la Malai Sergiu și Malai Anastasia a datoriei contractuale în sumă de 2 782, 17 dolari SUA, a dobânzii de întârziere în sumă de 1 123, 58 dolari SUA (calculată pentru perioada 17 martie 2017 – 10 septembrie 2020) și compensarea cheltuielilor de judecată.

La 20 ianuarie 2021, reclamanta și-a concretizat pretențiile din acțiune în sensul majorării acestora și a solicitat încasarea în mod solidar de la Malai Sergiu și Malai Anastasia, a datoriei contractuale în sumă de 2 782, 17 dolari SUA, a dobânzii de întârziere în sumă de 1 205,09 dolari SUA, (calculată pentru perioada 17 martie 2017 – 19 ianuarie 2021) și compensarea cheltuielilor de judecată.

La 27 septembrie 2021, reclamanta și-a concretizat pretențiile din acțiune în sensul majorării cuantumului dobânzii de întârziere până la suma de 1 349, 08 dolari SUA (calculată pentru perioada 17 martie 2017 – 29 septembrie 2021) și compensării cheltuielilor de judecată în sumă de 2 203 lei.

Prin hotărârea Judecătoriai Orhei, sediul central, din 29 septembrie 2021 s-a admis parțial acțiunea OCN ÎCS “Express Leasing & Microcredit” SRL.

S-au încasat în mod solidar de la Malai Sergiu și Malai Anastasia în beneficiul OCN ÎCS “Express Leasing & Microcredit” SRL datoria în sumă de 1 295, 22 dolari SUA și dobânda de întârziere în sumă de 628, 84 dolari SUA, (converțiți în lei moldovenești, conform cursului oficial BNM, la momentul executării hotărârii), și cheltuielile de judecată în sumă de 1 048, 24 lei, cu titlu de taxă de stat.

În rest acțiunea OCN ÎCS “Express Leasing & Microcredit” SRL s-a respins ca neîntemeiată.

La 30 septembrie 2021, OCN ÎCS “Express Leasing & Microcredit” SRL a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriai Orhei, sediul central din 29 septembrie 2021, solicitând casarea parțială a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral. Totodată a solicitat încasarea dobânzii de întârziere, de la data emiterii hotărârii și până la data pronunțării deciziei.

La 04 octombrie 2021, Malai Sergiu, prin intermediul avocatului Căpățînă Ion, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriai Orhei, sediul central din 29 septembrie 2021, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2022, s-au respins apelurile declarate de OCN ÎCS “Express Leasing & Microcredit” SRL și, respectiv, de Malai Sergiu, prin intermediul avocatului Căpățînă Ion.

S-a menținut hotărârea Judecătoriai Orhei sediul Central din 29 septembrie 2021, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de OCN ÎCS "Express Leasing & Microcredit" SRL către Malai Sergiu și Malai Anastasia, cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată,

S-a admis cererea OCN ÎCS "Express Leasing & Microcredit" SRL și s-a încasat în mod solidar de la Malai Sergiu și Malai Anastasia, în beneficiul OCN ÎCS "Express Leasing & Microcredit" SRL, dobânda de întârziere legală pentru perioada 30 septembrie 2021 - 24 mai 2022, în sumă de 84 dolari SUA.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a menționat că soluția oferită de prima instanță este justă și argumentată, fiind în concordanță cu normele ce guvernează raportul juridic litigios.

Astfel, Curtea de Apel Chișinău a remarcat temeinicia concluziei primei instanțe conform căreia, clauza privind încasarea comisionului lunar în mărime de 14, 43 dolari SUA, care constituie de 519, 48 dolari SUA și a comisionului de acordare în sumă de 250 dolari SUA, sunt abuzive și dezavantajează consumatorul și, respectiv, urmează a fi excluse din cuantumul datoriei solicitate.

Cu referire prevederile art. 617 alin. (5) din Codul civil (în vigoare pian la 01.03.2019), instanța de apel a menționat că este neîntemeiată cerința creditorul gajist, de încasare a dobânzii de întârziere în sumă de 1 211, 96 dolari SUA, calculată pentru perioada 20 februarie 2015 - 16 martie 2017, deoarece, în această perioadă bunul gajat s-a aflat în posesia creditorului, iar tergiversarea vânzării bunului gajat, nu poate fi imputată debitorului Malai Sergiu.

Totodată, OCN ÎCS "Express Leasing & Microcredit" SRL este îndreptățit să solicite încasarea dobânzii de întârziere pentru perioada 17 martie 2017 până la 24 septembrie 2021, în temeiul art. 619 din Codul civil (în redacția de până la 01.03.2019) și art. art. 942 alin. (1) din Cod civil modernizat, care constituie 628, 84 dolari SUA.

În altă ordine de idei, Curtea de Apel Chișinău a considerat irelevante argumentele apelantului Malai Sergiu că autoturismul a fost vândut la un preț diminuat, deoarece, prețul a fost stabilit prin raportul de evaluare nr. 031 din 27 mai 2016, care nu a fost contestat de către acesta.

De asemenea, instanța de apel a remarcat faptul că, în intervalul de timp dintre instituirea gajului în privința autoturismului de marca Xxxxx cu numărul de înmatriculare XXXXX și transmiterea lui în posesiunea creditorului gajist (09 august 2013 - 20 februarie 2015), bunul a fost exploatat de către Malai Sergiu, iar potrivit pct. 4 din Actul de transmitere benevolă a obiectului gajului în posesiunea creditorului gajist, din 20 februarie 2015, părțile au depistat mai multe defecțiuni, care urmau a fi remediate.

Prin urmare, a fost respins argumentul apelantului Malai Sergiu, că restanța la împrumut a fost stinsă prin transmiterea în posesia creditorului a bunului gajat, evaluat de părți la momentul constituirii gajului la suma de 4 808, 78 dolari SUA.

La 29 septembrie 2022, conform plicului anexat la dosar, Malai Sergiu, prin intermediul avocatului Căpățînă Ion, a expediat cererea de recurs în care s-a solicitat casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2022 și a hotărârii Judecătoriai Orhei, sediul central, din 29 septembrie 2021, cu emiterea unei noi hotărâri privind respingerea cererii de chemare în judecată depusă de OCN ÎCS "Express Leasing & Microcredit" SRL.

În motivarea recursului, reiterând circumstanțele de fapt și normele de drept invocate în prima instanță și în instanța de apel, recurentul Malai Sergiu a invocat că instanțele de judecată inferioare au aplicat eronat normele legale relevante speței în cauză și nu au

ținut cont de aspectele importante pentru soluționarea pricinii.

Astfel, recurentul a remarcat că după ce a intrat în posesia bunului gajat, o perioadă de mai mult de 2 ani, OCN ÎCS "Express Leasing & Microcredit" SRL nu a întreprins măsuri legale pentru înstrăinarea lui și recuperarea din contul mijloacelor financiare obținute a creditului acordat. Respectiv, cheltuielile suplimentare și diminuarea esențială a costului bunului gajat se datorează doar vinovăției creditorului gajist, care urmează să suporte consecințele negative.

De asemenea, recurentul a menționat că la momentul predării automobilului, potrivit procesului-verbal de primire-predare, nu au fost înregistrate defecțiuni tehnice, deteriorări exterioare și interioare vizibile, automobilul fiind în stare foarte bună.

Suplimentar reclamantul a menționat că el a achitat parțial împrumutul acordat, însă creditorul a utilizat plățile recepționate la stingerea obligațiunilor secundare impuse împrumutatului, cum ar fi comisionul, taxe aferente, penalități și dobânzi de întârziere, fapt care urma să fie luat în considerație de către instanțele de judecată și, respectiv, să anuleze clauzele abuzive din contractul de credit.

La 03 noiembrie 2022, a fost înregistrată referința OCN ÎCS "Express Leasing & Microcredit" SRL prin care s-a solicitat respingerea cererii de recurs depuse de Malai Sergiu, ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 434 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Conform materialelor cauzei, decizia Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2022, a fost expediată participanților la proces, inclusiv avocatului Căpățînă Ion la poșta electronică, la 29 iulie 2022. (f.d.76 vol. III)

Prin urmare, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil constată că recursul lui Malai Sergiu, expediat prin poștă la 29 septembrie 2022, prin intermediul avocatului Căpățînă Ion, este în termen.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Malai Sergiu, prin intermediul avocatului Căpățînă Ion, este neîntemeiat și urmează a fi declarat inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art.432 alin.(1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Conform art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Potrivit art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art.

437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță însă, criticile invocate de recurent, nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

În context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurentului, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de instanța de apel și prima instanță, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

În altă ordine de idei, prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs depusă de Malai Sergiu, prin intermediul avocatului Căpățînă Ion.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor în urma cărora, recursul ar putea fi declarat admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Malai Sergiu, prin intermediul avocatului Căpățînă Ion.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Tamara Chișca- Doneva

Mariana Pitic